

دیسانہ وه سٹیپیندیوم (stipendium)

به م رۆژانه که سه یری مالپه ره کوردییه کان ده که م ،چاوم به لافاویک بابه ت و کورته وتار ده که وی له سه ر ووشه یان زاروی سٹیپیندیوم (stipendium) که گوايه : خه لاته یان کومه ک یاخو ده سگیرویی یانه خو خیرپیکردن و به رده وام هه تا دی بابه تی له و چه شنه زیتر ده خرینه سه ر مالپه ره کوردییه کان و کولله ئاسا هه موو شوینی ، داگیر ئه که ن .

که سه یری زۆربه ی ئه و بابه تانه ده که م ، له قه له می ناسراوی کورده وه سه رهه ئه ده ن ، جا ئه وه م به زه یندا دی ، خو تاراوگه ده میکه به رگیکه به به ژن و بالایی ، نووسه ر و پرووناکییری کوردا براوه و ده یان ساله پرووناکییرانی کورد ، هه ر یه که و له مه حالیکی دووره ده ستی ئه م گه ردوونه دا ، مه نزه لیان خستوووه و که پر و که لاریکیان له وینده ری ، هه یه .

وه ک زۆربه ی ئیمه ی ئاشنا به ئه ده ب و که لتووری هاوچه رخی کوردیش ئاگادارین، زۆری له و قه له مانه ش ، نیشته جیی ولاتی سویدن، ئه ی باشه تو بیژی له نیو ئه و هه مووانه شدا که فره ییک له وان ، له قوتابخانه، فیترگه، کۆلیژ و زانکۆ و ده زگاکانی حکومی و ناحکومی ئه و ولاته دا ، ده ور ده گیرن ، ئه ونده یان شاره زا و لیژان ، تیا نه بی که له مانای په یف یان زاراوییک بگات و ده بی ناچاری په نا ببه ن بو ده زگای قه له می سویدی ! به راستی که زۆر جیی مه خابن و داخ و که سه ریکی قووله و موچرکه به له شدا دی و هه ستیکی نامۆ ، ته واوی گیان، ئه ورووژینی کاتی ده بینی نووسه رانی ئیمه ئاوا خو به بابه تی نه فره گرنگه وه مژول و سه رقالم ده که ن .

ئه و چینه ی یان ئه و لۆبیه ی ئیمه دلمان پیی خوش کردبوو ، رۆژیک قه ره بووی رابردووی دیرۆکی پر له هه ره س و نسکۆمان بکاته وه و کار بکاته سه ر ده زگا و سیسته م و دارپشتی ولاتانی دی و که لتوور و چاندی کوردی ، به وان بناسینی ، هه نووکه چلون له به ر تاقه ووشه یان زاراوییک، به و چه شنه دۆش داماووه و هانا و په نا بو دووره ده ستان ده بات !

له ره وشيكي پر ناسكي وه ك نهادا كه كورد زيتر له هه موو
چاخ و سه رده ميكي دي ، پيوستي به بير و هزر و ئه نديشه و
روانگه و بوچووني ژيرانه ي چيني رووناكبيري خو هه يه، بو ده بي
رووناكبيрани مه ، ئاوا بكه ونه گياني يه ك و قه له مه كانيان
به گزيه كدا بچن و راس له پيناوي هه مان ئامانج دا ، ده كاريان
بينن كه خواستي ناحه زاني ئيمه يه ؟!

پاريش به سه داخه وه له به ر كيشه كه ي نيوان نووسه ر و
شاعير و ره خنه گري ناو ئاشناي كورد " حه مه سه عيد حه سه ن " و
ئه ديبي كورد " عه بدولا ئاگرين " هه مان كيشه و هه مان به زيمان ،
لي په يدا بوو و مه خابن زور كوله قه له ميش ، هاتنه نيو مه يدانه كه و
دوو هينده ي دي ، هه راکه يان به رز كردوه وه و بوونه ده سته
چيله ي ئاره كه و پتريان هه لگيرساند و ئاوه كه ي ئه و ناوه شيان
فره تر ليل كرد .

ئه وه ي لاي هه مووان روونه " مه هاباد قه ره داغي " يه ك له و
ژنه پيشه نگانه ي نيو جفاكي كورده، زور ده ميكه برشتي خامه كه ي
لاي هه مووان ئاشكرا و خويابه و بروام نيبه كه سايتي "مه هاباد خان"
به خه لاتي يان به لاي تاقميكه وه كومه كي ئه وتو، تو زقاليك، باي هه وا
بي و ئه وه نده ي بگوري كه ئيمه ئاوا بي به زه بيانه و بي ره چاوي
ئه و هه موو رابردوو پرشنگداره، لبي وه جواو بينن.

ئه وه ي لاني كه م موتالا و خويندنه وه ي له سه ر ئه ده ب و توره ي
هاوچه رخي كورد به دريژاي 30 سالي رابردوو هه بي ، بي سي و
دوو، دان به وه دا ده ني يه ك له و نووسه ر و شاعيرانه ي كه
روليكي گرينگي له ره وتي بزافي رووناكبيري كوردا گيراوه، بي شك
خاتوو " مه هاباد قه ره داغي " يه .

" مه هاباد " خان ، له ميژه به سيجري خامه كه ي و فام و ئاوه زي
باني ، ده يه وي شوپشي به سه ر جفاكي كوردا بيني و ئه وه نده شي
له هه گبه دايه ، ده كاري زور كه ليتاني كومه لگه كه ماني پي پر
بكاته وه .

" مه هاباد قه ره داخي " نه ك هه ر له دونياي شيعر و هه لبه ستي
هاوچه رخي كوردي دا به لكو له بواري نووسين و تويژينه وه له سه ر
مژاري ئافره تي كوردا ، خامه ييكي چه له نگ و بگره پيشه نكي
كاروانيشه و كي بي ئاشناي هه لويستي بويرانه و به ره م و

چالاکیه کانی نه بی .

" مه هابادی " نه و هه موو زیندان و ئاواره یی و غوربه ته ی
تووش بووه ، بو ده بی قابیل به ده یان خه لاتی وا نه بی !
به لام پرووی زه مانه ره ش ، ئیمه ی کورد هیشتاکه سه ریگمان
له نیو سه ران دا نییه ، نه گینا گه ر ئیمه ی کورد خاوه نی
کیان و ده زگا و ده سته لات و حکومه ت و ده وله ت و ولاتیک
له نیو نه م هه موو حکومه ت و ده وله تانه دا بوباین، کی ده لی
" مه هاباد قه ره داغی " ده یان خه لاتی نه ته وه یی و نیشتمانی،
قابیل نه بوو!

سووک و نه وی کردنی که سایتی نووسه ر و پرووناکییری کورد،
بروا بکه ن گه ر سووکه قازانجیکی هه بی ، سه ده وه نده
زه بر له شوناسی نه ته وه ییمان ده دات.
که س دژ و نه یاری ره خنه و هه لسه نگاندن نییه ، که س حاشا
له وه ناکات نووسه ر و پرووناکییری مه ، بی عه یب و عه ته و نین،
به لام ئیمه ده بی خامه که مان به له ونی ده کار بیین بو
کومه لگه که مان ، بنیاتنه ر بی نه ک پرووخینه ر .
نه و به ره ی ئیسته زور نووسه ری وه ک " مه هاباد قه ره داغی "
" حه مه سه عید حه سه ن " " قه ره هاد شاکه لی " و هتدی لا وه ک
نموونه و سه مبول و سه رمه شق بو ژیان ، پی قه بووله، کاتی
ده بینی نووسه رانی سه رچلی مه ، ئاوا له سه ر سووکه باببه تی
به گژیه کا نه چن، به دلنیا ییه وه ، ری لی شه واره نه بی نازانی
ده بی ری کامه یان بگریته به ر و کامه یان پاس نه کا.
نه رچی له و نیوانه دا هه نه تاقمی له به ر بروای قول ، به و
قه له مانه ، که مترین خوتووره ییک به دل ری ناده ن.
مه به سته ئیمه لی ره دا نه و به ره یه هیشتا به و سنوور و تخووبه
نه گه یشتووه ، توفیری نه و جو ره پروانگه و هه لویستانه بزانی و
سه ریان لی ده ر بکات .

شکاندن و نه وی کردنی که سایتی پرووناکییران و نووسه رانی
ناسراوی گه له که مان، نه هونه ره و نه ش له قازانج و به رژه وه ندی
ئیستای گه لی کوردایه .

نه و ریگه ی نووسه رانی نهی کورد، نه یگره به ر دلنیام به ره و
کویره ریمان نه بات ، هه ر لی ره دا پیویسته ئامازه ییکیش به

خه لاته كه ي ده زگای چاپ و په خشی ئاراس بکه م بۆ چه ن
نووسه ريكي كورد و نا كورد كه ره خنه گر و شاعيري ناوئاشناي
كورد "حه مه سه عيد حه سه ن" يش، ئه و خه لاته ي به ر كه وت.
داخه كه م ده ميكه زور قه له مي كورد پيش و پاش ئه وه ي
"حه مه سه عيد حه سه ن" خه لاته كه ي وه رگري، به هه مه جوره
له مالپه ره كوردبیه كانا خه ريكن كولي قسه ي ناشيرين و نه باش
ره وانه ي ئه م نووسه ره كورده ده كه ن، هورووژمي بۆ ده به ن،
تير و توانجي تي ئه گرن، به لام به يه قين بزنان ئه وه ي ده نكه
سوژيكي له باخچه ي كوردا چاند بي، لاي گه له كه ي له بير ناكري،
چونكه خوينه ر و هوگري ئه مروي كورد، شوكر قه دري هه موو شتي
له جيي خویدا ده زاني و جوان ئاشناي قه له مه سه ركه شه كه ي
ده ياني وه ك "حه مه سه عيد حه سه ن" ه و به هه زار ئه وه نده ي
دي قه ت خه وشي ناكه ويته دليه وه .
كه له و بابه ته گه ريين، بي ئه م لا و لا كاك "فه رهاد شاكه لي"،
ده نكيكي هه ره ناسراوي ئه ده بي هاوچه رخي كورده و كي بي
ده نكي قوتابخانه كه ي كفري و گه رمياني به هوئي ئه م زاته و
چه ن پرووناكبير و نووسه رو شاعيري دي وه ك "له تيف هه لمه ت"
به ر گوي نه كه وتبي، خويندنه وه ييكي سه ريبي به رهه مه كاني ئه م
شاعير و

و توره وانه ي كورد، هيچ شكمان لانا يه لي چه نده خامه كه ي
به پيزه. به لام خاليك لي ره دا زور بال كيشه و جيي تيرامانيش،
ئه وه يه كه كاك "فه رهاد" ئه و سالانه ي ماموستاي كوردي
ده ر ده كرد به راستي گورانكي هه ره قه تي به سه ر
رؤژنامه گه ري سه ربه خوي كوردي دا هينا و ريچكه ييكي تازه ي
له و بواره دا گرته به ر، كه چي ماموستا "فه رهاد" له گه رمه ي
كار و چالاكي دا مه خابن وازي لي هينا و هه ر به وه ش ده رووييكي
هه ره رووني لي داخستين، بيانوي ماموستا "فه رهاد" بۆ ئه و
وه ستاندنه، خويندني بالا بوو، به لاي مني هوگري ئه ده ب و توره ي
كوردبیه وه ئه م پرسياره م بۆ ديته پيشي، باشه ئه م ستيپنديومه
ئه وه ند گرینگ بوو كه كاك "فه رهاد" پاشي وه ستانيكي دريژخايه ن
و دواي دوو زستانه گه شته كه ي، جاريكي دي، به م چه شنه
بيته وه نيو گوڤه پان و به و شيوه خوي ده ر بخت !

ئە و سالانە ی دە رباژ بوون، برۆاتان بی کورد ئە وه نده ی پیویستی
به پیئووسه که ی که سانی مینا کاک " فه رهاد" هه بوو که چی
داخه که م نه ک بواری سیاسه ت ، تووخی دونیای ئە ده بیش
نه که وت.

کاک "فه رهاد" راسه وه ک تاکیکی ناوکۆمه ل ،ئە و مافه ی هه یه
بوؤ خوؤ بریار بوؤ چاره نووسی خوؤ بدات ، به لام له و پرووه وه ی
ئە دیب و تۆره وانیکی نیشتمانپه ر وه ر و ده نگیکی ئاشنای نیومه یه
و په رۆش و خه مخۆری بزاقی گه له که شیبه، ده بی ئە و حه قه ش
به گه له که ی بدات، کاتی له سووچی ته نیایی دا ستاری گرت،
ئیمه ش لیی وه جواو بیین . به هه ر حال شکاندن و نه وی کردنی
که سایی نووسه ر و شاعیر و تۆره وانی کورد ، جگه له وه ی
زه بر له کورد بدات ، برۆاتان بی چ قازانجیکی بوؤ مه نابی.
له سه رده میک دا ئیمه پیویستیمان به خویندنه وه ی نوی هه یه ،
له چاخ و خولیک دا پر نیازمان به بیرى تیژ و وریا هه یه، به شیکی
ئە م بیره وشیارانه ،داخه که م رۆژانه مژول و سه رقالی بابه تی
له و ده سه ن و هه تا دی ئە م ره وته نه باشه، کرژتر ده بی.
بویه هه ر لییره وه وه ک خه مخۆریکی چاند و که لتووره که ی
کوردان، تکا له هه موو قه له میکی خودان شه ره فی کورد ده که م،
چی دی له پیئاوی زه بر دان له میلله ت و گه له که یان، خامه که یان
ده کار نه هیئن. سه ری ریزم بوؤ هه موو خامه ییکی به شه ره ف
داده نه ویتم. هه موو ئە و به ریزانه ی گه ر لییره سکالا ئاسا و
وه ک گله یی نیوم هیئاون، گه لی لام خووشه ویستن و ته نی
ویستم ئە و چه ن ورده خاله یان به لاوه بدرکینتم.

ریناس جاف تاران 22 ریبه ندانی 2704 کوردی

Renas caf@yahoo.com